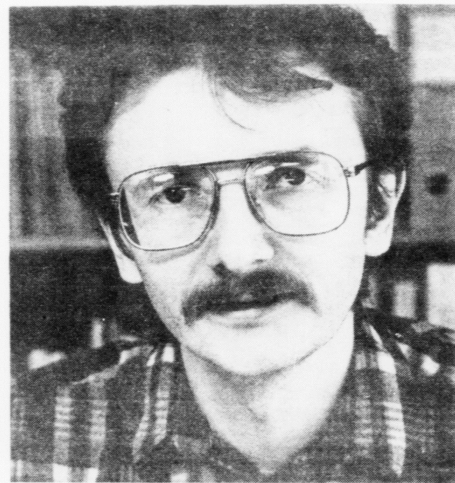

Samgongan vil lemja fakfelagsrørsluna

Spurningurin hevur higartil bert verið, hvussu leingi fakfeløgini fara at finna seg í hesi viðferð sigur Starvsmannafelagið í eini niðurstøðu hon hevur sent landsstýrinum.

Felagið sigur, at skulu tiltøk fremjast móti førða politikkinum, so er tað avgerandi, at øll fakfeløgini eru við til at fremja hesi tiltøk.

Standa fakfeløgini ikki saman nú, so ber illa til at ímynda sær, at vit í framtíðini kunnu loyva okkum at tosa um ta eind, sum er avgerandi fyri hugtakið hjá allari fakfelagsrørsluni sigur nevndin í Starvsmannafelagnum m.a. í brævinum, sum er soljóðandi:

Nevnd Starvsmannafelagsins hevur á fundi í dag, 3. apríl 1990, viðgjørt støðuna á arbeiðsmarknaðinum og er komin til hesa niðurstøðu:

Viðurskiptini í samfelagnum eru nú vörðin so álvarsom, at Starvsmannafelagið, eins og onnur fakfeløg, má taka støðu til, um felagið móguliga skal fara í verkfall.

Fer felagið í verkfall, so verður tað fyrst og fremst fyri at mótmæla tí fakfelags- og løntakarafingindaliga politikki, sum hetta landsstýrið hevur ført síðani tað kom til. Men eitt móguligt verkfall, sum Starvsmannafelagið fer í, eigur eisini takast sum ein áðanann av teirri eind, sum nú er neyðug millum fakfeløgini.

1. Pristalið

Nevndin samtykti á fundi í dag harðliga á mótmæla, at landsstýrið og lögtingin við lógini um avtøku av dyrtidarviðgerðini av lønum mitt í einum sáttmálaskeiði hevur broytt galdandi sáttmálar, og harvið brotið tað avtalufælsi, sum galdandi hevur verið á arbeiðsmarknaðinum.

Avtøkan av dyrtidarviðgerðini ger at grundarlagið fyri verandi sáttmálum er broytt í so avgerandi mun, at felagið má skila sær rætt til nýggjar samráðingar í verandi sáttmálaskeiði fyri at vinna aftur tann inntøkumiss,

sum avtøkan av dyrtidarviðgerðini fer at hava við sær.

Nevndin áttalar, at landsstýrið ikki tók av tilboði okkara um at biða við avtøkuni av dyrtidarviðgerðini av lønum til hetta sáttmálaskeið var runnið.

2. Arbeiðsrættur

Nevndin skal eisini gera vart við, at felagið ikki kann góttaka tað uppskot til arbeiðsrætt, sum partur av einum arbeiðsbólki hevur gjørt eftir áheitan landsstýrisins. Arbeiðsrættur er av so stórum prinsipiellum týðningi fyri øll viðurskipti á arbeiðsmarknaðinum, at tað er burturvið, at landsstýrið loyvir sær at leggja uppskot um arbeiðsrætt fyri tingið, uttan at taka til eftirtektar tey mótmæli, sum meginparturin av fakfeløgnum hevur sent landsstýrinum.

Starvsmannafelagið hevur sent landsstýrinum drúgar viðmerkingar og broytingaruppskot til áður nevnda uppskot um arbeiðsrætt. Hesar viðmerkingar og hesi broytingaruppskot høvdu — um tey verða tikin til eftirtektar — verið ein munandi bati fyri arbeiðsrættarlugu støðuna her á landi.

Felagið kann tí ikki góttaka, at landsstýrið í bráðskundi roynir at innflyta eina arbeiðsrættarlugu skipan á føroyska arbeiðsmarknaðin, sum fyri nógv fakfeløg í veruleikanum merkir, at teirra virðismøguleikar eru burtur, og

sum ger, at fakfelagsrørslan sum heild stendur munandi veikari enn áður.

Hetta fær sera stórar avleiðingar júst í hesum døgum, nú ágangurin móti løntakarum og fakfeløgnum er so meinur, at stig mugu takast til verju.

3. Arbeiðsloysisstuðul

Nevnd Starvsmannafelagsins áðanar, at vaksandi arbeiðsloysið, sum hevur tikið seg upp, ger tað neyðugt, at arbeiðsloysstrygging verður sett á stovn. Ongin hevur í dag ráð ella umstøður til at ganga arbeiðsleysur. Arbeiðsskipandi tiltøk eiga sjálvandi at verða sett í verk, soleiðis at sleppast kann undan ov stórum arbeiðsloysi, men arbeiðsloysistrygging eigur at vera trygdarnetið hjá teimum, sum hóast arbeiðsskipandi tiltøk, ikki fáa arbeiði.

Verandi skipan við almennaveitingum, forsorgarhjál, hóskað als ikki til støðuna sum er íkominn, tí við hesi skipan verður støða ikki tikin við arbeiðsloysinum sum grundarlagi, tá ið hjálps skal veittast, men við figgjarglugu støðuni hjá tí sökjandi. Hetta er, við nýliga íkomnu støðuni í huga, órættvíst og brýtur niður vanligu hugin hjá fólki at vera ansin í peningaviðurskiptum og leggja niður fyri til verri tíðir. Nevndin heitir tí á landsstýrið og lögting um beinanvegin at seta á stovn arbeiðsloysis-

stuðul.

4. Barnastyrkurin

Størsta politiska mistak, sum hetta landsstýri hevur fram, er avtøkan av barnastyrkinum. Hetta stig hevur ført mangan barnafamiljuna út í figgjarglugu ófrið.

Betri loysn hevði verið at broytt skipanina um barnastyrk soleiðis, at hann bert koma teimum til góðar, sum høvdu hann fyri neyðini, og kundi hetta verið gjørt við at styrkurin ver givin eftir umsókn, og at hann var reguleraður eftir inntøku foreldranna.

Broytta skipanin við barnastyrki, sum nú bert umfatar tey, sum hava móguleika sjálvi at ansa børnunum sínum, hevur í mongum føri eisini havt við sær, at børn hjá mógvandi foreldrum nú fáa barnastyrk, meðan hann í øðrum føri ikki verður veittur teimum børnunum, hvørs bæði foreldur eru noydd at arbeiða úti til tess at fáa endarnar at rokka saman. Slikt talar fyri seg, og er neyvan tekinn um, at politiska leiðsla okkara hevur yvirvilt yvir støðuna.

Tað er eisini vert at hava í huga, at avtøkan av barnastyrkinum rakar familjurnar nógv ferðir meirani enn hini tiltøkini, sum hetta landsstýrið hevur sett í verk.

Fakfeløgini hava áður á fundi heitt á landsstýrið um at veita familjunum endurgjald fyri tann miss-

in, sum avtøkan av barnastyrkinum er. Á fundinum var eisini vist á móguleikar at figgja hetta endurgjald, uttan at neyðugt skuldi verið at broytt figgjarglugu. At veitt endurgjald fyri mista barnastyrkin á henda hátt kundi verið vil til at økt um peningaumfarið í landinum og harvið økt um virkis- og arbeiðsmøguleikarnar, sum nú eru skerdir í óluku mát. Starvsmannafelagið heitir á landsstýrið um at seta hesa áheitan frá fakfeløgnum í verk beinanvegin.

5. Búndna uppsparingin

Nevnd Starvsmannafelagsins heitir á landsstýrið um beinanvegin at avtaka búndnu uppsparingina.

Nú støða skal takast til móguligt tiltøk til tess at mótmæla tí politikki, sum hetta landsstýrið førir, fer Starvsmannafelagið inniliga at heita á landsstýrið um at samráðast við fakfeløgini og ganga krøvum

teirra á móti, áðrenn endin verður, at tikið verður til so álvarslig stig sum aðalverkfall.

Starvsmannafelagið kennir seg rættiliga illa við av førða politikkinum, sum mest sum einans hevur til endamáls at lemja fakfelagsrørsluna.

Spurningurin hevur higartil bert verið, hvussu leingi fakfeløgini fara at finna seg í hesi viðferð.

Skulu tiltøk fremjast móti førða politikkinum, so er tað avgerandi fyri støðutakan Starvsmannafelagsins, at øll fakfeløgini eru við til at fremja hesi tiltøk.

Felagið sær støðuna soleiðis, at standa fakfeløgini ikki saman nú, so ber illa til at ímynda sær, at vit í framtíðini kunnu loyva okkum at tosa um ta eind, sum er avgerandi hugtakið hjá allari fakfelagsrørsluni.

Tórshavn, 3. apríl 1990
f. nevndina
Erhard Jacobsen, form.

VALUTAKURSIR

		4.4	Últímo síðsta mán.
USA	Dollari	649,20	646,85
Bretland	Pund	1066,00	1062,50
V-Týskland	Markur	382,28	381,95
Svøríki	Króna	106,00	105,65
Noreg	Króna	98,88	98,60
Frakland	Frankur	113,81	113,50
Belgia	Frankur	18,465	18,460
Sveits	Frankur	431,90	432,05
Holland	Gyllin	339,70	339,08
Italia	Liri	0,5202	0,5179
Finnland	Markur	162,00	161,65
Ísland	Króna	10,65	10,65
Eysturriki	Skillingur	54,350	54,280
Spania	Pesetas	6,002	5,960
Portugal	Escudos	4,3300	4,3200
Kanada	Dollari	556,00	552,45
Japan	Yen	4,0915	4,1105
Írland	Pund	1026,00	1021,85
Grikkaland	Drakmur	3,9800	3,9700

Kelda: Føroya Sparikassi